

[Robert Pedersen.]

for høje. Hvis det var det, der var begrundelsen derfor, så kunne man i udvalgsarbejdet diskutere, om fastsættelsen af lærerhonorarerne i aftenhøjskolerne er for høje.

Endelig kunne jeg heller ikke lade være med at undre mig en lille smule over, at fru Gerda Møller gav så varm en tilslutning. Vi har liggende i vore papirer et bilag nr. 12, hvori det oplysningsforbund, der er startet af det konservative folkeparti, nemlig FOF, her præciserer næsten lige det modsatte af det, fru Gerda Møller har sagt.

Steen Folke (VS):

Jeg beklager, at jeg lige var udenfor et øjeblik og det gik hurtigere herinde, end jeg havde regnet med, så jeg fik ikke lejlighed til at ytre mig i første omgang. Jeg vil godt lige komme med nogle bemærkninger til forslaget.

Det er jo, som det fremgår af bemærkningerne til det, en opfølgning af det reaktionære spareforlig fra foråret 1973, og det bemærkes også, at de besparelser, der er tale om i dette forslag, er et forsøg på at nedskære statsudgifterne. Vi ved jo godt, at meningen med denne nedskæring af statsudgifterne er at kanalisere større midler til det produktive erhvervsliv i form af tilskud til kapitalen på den ene eller den anden måde.

De nedskæringer har hele tiden i hovedsagen ramt uddannelsesområdet og det sociale område. Som andre ordførere har været inde på, er det med dette forslag et i den store sammenhæng latterligt lille beløb, der vil spares; det er skønnet at være på 27 mill. kr. pr. år, første år endda kun 15 mill. kr.

Til gengæld vil følgerne af en gennemførelse af dette forslag være ganske katastrofale. Det gælder både bestemmelserne om et minimumsdeltagerantal til de forskellige fritidsundervisningsaktiviteter og især forhøjelserne af deltagerbetalingen. Der er også kommet en strøm af protester fra alle, der har noget at gøre med fritidsundervisning, med påpegning af, hvilke konsekvenser en gennemførelse af forslaget vil have. Det er klart, at det i høj grad vil være lønarbejderne og de ringest stillede i samfundet, som dette forslag vil ramme.

Disse konsekvenser står der ikke noget om i lovforslaget eller bemærkningerne til lovforslaget, altså ud over den pengemæs-

sige side af sagen. Der står derimod noget i bemærkningerne, som jeg godt vil citere:

„Uanset at den forhøjede deltagerbetaling, som følger af det lavere offentlige tilskud, må forventes at have en gunstig virkning med hensyn til et passende deltagerantal på de enkelte hold, har man fundet det rigtigst at foreslå fastsat et minimumstal for deltagere ved oprettelse af hold.“

Det kunne være fristende at spørge forslagsstillerne, hvad man mener med „gunstig virkning“ og „passende deltagerantal“. Jeg mener sådan set ikke der er tvivl om, hvad konsekvenserne vil blive.

Det er et reaktionært forslag, der er lagt frem her. Det er et led i en stribe af reaktionære forslag, men konsekvenserne, kan man sige, af dette forslag er katastrofale sammenlignet med det forholdsvis ubetydelige beløb, der vil blive sparet.

Vi vil naturligvis stemme imod forslaget, og — det vil jeg så understrege — det ville vi have gjort uanset besparelsernes omfang.

Bertel Haarder (V):

Både den sidste taler og undervisningsministeren har talt om den mærkbare nedgang, som forhøjelsen af deltagerbetalingen betød i forrige omgang. Dertil vil jeg sige, at det jo kun havde virkning for så kort en periode, at jeg ikke synes, man kan generalisere noget ud fra det meget korte tidsrum, ordningen fik lov at virke i.

Hele denne lovgivning skal jo revideres senest i næste samling, og den tidligere undervisningsminister havde et udkast klar. Det er altså noget, som vil komme frem senest i næste samling.

Til hr. Robert Pedersen, som pirker til mig som højskolemand, eller forhenværende — det er vi jo begge — vil jeg sige, at højskolerne er jo heller ikke gratis. Der betaler staten kun 85 pct. af lærernes lønninger, og det er jo kostskoler, så det er ikke billigt at være på højskole. Det beklager jeg selvfølgelig. Det ville være dejligt for de danske højskoler og os alle sammen, hvis det hele kunne være gratis. Jeg har jo tidligere i dag sagt til hr. Erling Olsen, som beklagede, at vi ikke havde nogen penge til folkeskoleloven: hvorfor har vi ikke de penge? Fordi vi bl. a. har brugt dem i alt for stor udstrækning i den højere uddannelse, hvor tingene er blevet for dyre og for store, hvor man har